

بزرگترین مخفیگاه خستی دزدها در ایران

۱۶ اسفند ۱۳۹۴ ساعت ۸:۲۲

برای رفتن به ابوزیدآباد و دیدن قلعه‌ای که روزگاری کمینگاه راهزنان کویری بوده، باید ۷۰ کیلومتر از شهرستان آران و بیدگل استان اصفهان دور شد و پس از گذر از ابوزیدآباد، راه روستای قاسم آباد را در پیش گرفت، ۳۰ کیلومتر بعد از روستا، قلعه دزدها دیده می‌شود.

جوان و تاریخ‌دیدار از پاتوق دزدها حتما می‌تواند موضوع جذابی برای یک سفر ماجراجویانه باشد؛ کمینگاه‌هایی که از زمان‌های دور باقی مانده‌اند و برگی از تاریخ ایران را تشکیل می‌دهند.

روی «دژ کرشاهی» یا «قلعه دزدها» در نزدیکی روستای ابوزیدآباد هنوز هم آثار گلوله‌های توپ از نبرد نیروهای دولت رضاشاه و حسین کاشی، یاغی معروف دیده می‌شود.

برای رفتن به ابوزیدآباد و دیدن قلعه‌ای که روزگاری کمینگاه راهزنان کویری بوده، باید ۷۰ کیلومتر از شهرستان آران و بیدگل استان اصفهان دور شد و پس از گذر از ابوزیدآباد، راه روستای قاسم آباد را در پیش گرفت، ۳۰ کیلومتر بعد از روستا، قلعه دزدها دیده می‌شود.

پس از عبور از شهر ابوزیدآباد از توابع شهرستان آران و بیدگل، به روستایی به نام قاسم‌آباد می‌رسید که پس از ورود به روستا و گذر از آن، راه خاکی به سمت شمال وجود دارد که پس از طی مسافت ۳۰ کیلومتر به قلعه کرشاهی می‌رسد. از مرنجاب هم می‌توان به این قلعه رفت، دژ در حاشیه غربی کوه‌های یخ آب است.

با آن که قلعه حاضر قدمتی ۱۳۰ ساله دارد، اما گفته می‌شود شالوده آن پیش از اسلام بنا شده است. کرشاهی از خشت و گل ساخته شده و مساحتی بیشتر از چهار هزار متر مربع دارد. سازه خشتی قلعه چنان محکم و پیچیده بنا شده که در مقابل یورش‌های مغول‌ها هم تاب آورده است. مغول‌ها زمانی که قلعه را محاصره می‌کنند، بر این تصورند که با تمام شدن آب و آذوقه، ساکنان تسلیم و قلعه تسخیر خواهد شد، اما غافل از آنکه معماری کویری قلعه به شکلی است که سطح زمین آن با سفره‌های زیر زمینی کمترین فاصله را داشته، حوضی که حالا هم در وسط دژ دیده می‌شود، گویای همین موضوع است. قلعه جدا از این معماری دوراندیش، به تونل‌های مخفی مجهز بوده که هنگام شیخون‌های شبانه به دشمن به کار می‌آمد. نایب حسین خان کاشی قلعه خود را روی ویرانه‌های همان دژ قدیمی برپا کرد.

قلعه در دوره‌های مختلف بارها بازسازی شده تا جلوی پیشروی دشمنانی را که قصد داشتند از راه کویر به مرکز ایران نفوذ کنند بگیرد. پس از آن قلعه مقر حاکمان و راهزنان دیگر شده است. آخرین بار هم همان راهزن معروف دوره رضاشاه، حسین کاشی قلعه را بازسازی کرد، البته در اواخر دوره قاجار.

حسین خان آن زمان بر کل منطقه کاشان از نطنز تا ساوه تسلط داشت و یاغی‌گری می‌کرد و عاقبت به دستور رضا شاه کشته شد.

قلعه کرشاهی با این تاریخ اسرارآمیز و معماری پیچیده‌اش در دل کویر با آن که می‌تواند جاذبه‌ای برای سفرهای کویری باشد و شایسته مرمت، حفاظت و احیای دوباره است، اما سال‌هاست به حال خود رها و به متروکه‌ای مخروب تبدیل شده است و فقط هر از گاهی مقصد کویرنوردان و گردشگران می‌شود.

به جز دژ کرشاهی یا دزد قلعه که گفته می‌شود بعد از زلزله بم و تخریب ارگ بم، بزرگترین قلعه خشتی ایران به شمار می‌آید، چندین قلعه دیگر هم وجود دارد که عنوان دزد را یدک می‌کشند و کمین‌گاه راهزنان و یاغیان بوده‌اند، دزد قلعه در شهرستان نوشهر یکی از همین قلعه‌هاست که در فهرست آثار ملی هم ثبت شده است.

دزد قلعه به عصر آهن دو مربوط است که در روستای دوآب بخش کجور شهرستان نوشهر واقع شده و سال ۱۳۸۲ هم به فهرست آثار ملی ایران اضافه شده است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/19822/ایران-دزدها-خشتی-مخفیگاه-بزرگترین>